

**Miljøministerens besvarelse af spørgsmål
nr. K-O stillet af Folketingets Miljø- og
Planlægningsudvalg**

Spørgsmål K-O

K: Vil ministeren i et kommende samråd redegøre for, om Danmark ifølge

Stockholm Konventionen er forpligtet til at modtage HCB affald fra Australien

med det formål at destruere dette, idet der henvises til ministerens udtalelser i

TV Avisen om Danmarks forpligtelse til at foretage destruktionen?

L: Vil ministeren i et kommende samråd redegøre for, om Danmark er det eneste

sted i verden, hvor der findes tilstrækkelig teknik og ressourcer til afskaffelse af

denne type kemikalier?

M: Vil ministeren i et kommende samråd dokumentere, at der ikke er mere nærliggende kapacitet til at destruere HCB affald, eksempelvis anlæg i Japan eller Sydkorea?

N: Vil ministeren i et kommende samråd klargøre, om andre muligheder er blevet undersøgt, inden der blev udstedt tilladelse til KommuneKemi til at modtage HCB affaldet den 15. juni 2010?

O: Vil ministeren i et kommende samråd redegøre for, om det endnu er muligt at omgøre beslutningen om at tillade transport af HCB affald fra Australien til Danmark, og om ministeren agter at træffe en sådan beslutning?

Svar

Tak for spørgsmålene. Jeg vil besvare dem i rækkefølge, dog vil jeg besvare spørgsmål L, N og M samlet, da de alle tre drejer sig om muligheden for at behandle HCB affaldet andre steder i verdenen.

Der er lykkedes i mediernes fremstilling af sagen at skabe lidt forvirring omkring karakteren af den forpligtigelse, Danmark har som part til Stockhom- og Basel konventionerne.

Stockholm-konventionen forpligter blandt andet parterne til at bistå hinanden i gennemførelsen af nationale implementeringsplaner, hvor det er hensigtsmæssigt. Australien har destruktion af HCB som et af elementerne i sin nationale implementeringsplan – men har ikke et anlæg, der kan gennemføre en sådan destruktion, hvorfor anmodningen om destruktion på KommuneKemi i Danmark er blevet relevant.

Det er åbenlyst, at den meget brede formulering i Stockholm-konventionen om pligten ”til at bistå hvor det er hensigtsmæssigt” efterlader et stort rum for fortolkning af, hvad ”hen-

sigtsmæssig” indebærer. Forpligtelsen vil altid blive vurderet i en konkret sammenhæng. Forpligtelsen har derfor en mere politisk og moralsk karakter, end en egentlig retslig karakter.

Der har desuden været en del snak og skrivelser om at transporten vil være i strid med Basel-konventionen om kontrol med grænseoverskridende transport af farligt affald og bortskaffelse heraf.

Det er den ikke.

Basel konventionen er implementeret i EU – og dermed Danmark – i den såkaldte transportforordning [forordning nr. 1013/2006 om overførsel af affald].

EU Kommissionen har i november 2007 bekræftet, at der kan gives import-tilladelse til import af HCB affald fra Australien til EU, såfremt de relevante bestemmelser og procedurer i EU's forordning om overførsel af affald overholdes. Og alle bestemmelser og procedurer er overholdt i denne sag.

Som svar på spørgsmål L, M og N har jeg i forbindelse med behandlingen af sagen selvfølgelig spurgt Miljøstyrelsen, om Australien har mulighed for at få HCB-affaldet behandlet tættere på, så affaldet ikke skal sendes fra den ene side af jorden til den anden.

Jeg har fået oplyst, at der hverken er egnede eller tilgængelige anlæg tæt på.

Miljøstyrelsen har fået oplyst, at for så vidt angår Japan, er deres behandlingsanlæg til farlig affald tilpasset det japanske marked og den japanske efterspørgsel. Der bliver derfor kun importeret farligt affald, i det omfang, det stammer fra japanske virksomheder i udlandet.

Miljøstyrelsen har kendskab til, at der er forbrændingsanlæg til farligt affald i Sydkorea. Men, som det er tilfældet med Japan, har Miljøstyrelsen fået oplyst, at Sydkorea ikke har kapaciteten til at behandle HCB-affaldet og at den behandling, der foregår, i øvrigt ikke er miljømæssigt tilfredsstillende. Dels

har de ikke erfaring med behandling af store mængder af affald med højt klor-indhold og dels er kontrollen med emissioner ringe.

Malaysia har også været nævnt som en mulighed af det socialdemokratiske europaparlamentsmedlem Dan Jørgensen. Danmark kan ikke støtte en eksport af farligt affald til Malaysia. Danmark har været fadder til forbuddet mod eksport af farligt affald fra rige til fattige lande. Det vil derfor være politisk og moralsk særdeles problematisk, hvis vi foreslår det.

En sidste mulighed ud over behandling i Europa, er USA.

USA er ikke part til Basel-konventionen. Det betyder, at Australien ikke kan eksportere farligt affald til USA, medmindre der indgås en bilateral aftale landene imellem.

Det er dog højst usandsynligt, at en sådan aftale vil kunne indgås, da USA historisk kun har indgået sådanne aftaler, hvis der overhovedet ikke er andre steder i verden, hvor affaldet kan behandles.

Der er anlæg i EU, der har kapacitet til at behandle HCB-affaldet. Disse er ikke blevet undersøgt nærmere, idet brug af dem alligevel ikke ville have forhindret den lange transport fra Australien til EU.

Med hensyn til muligheden for at omgøre sagen, så er det rent juridisk sådan, at en forvaltning kun under visse skrappe betingelser kan vælge, at omgøre sine beslutninger. Der fordres bl.a. ny information eller dokumentation, der på afgørende vis ændrer forudsætningerne for beslutningen.

I denne sag, ser jeg dog intet grundlag for en omgørelse. For der er ikke kommet nye oplysninger frem, der kan begrunde et sådant skridt.

Afslutningsvis, vil jeg gerne knytte en kommentar til borgergruppens oplysninger vedrørende den historiske baggrund for sagen

Da Miljøstyrelsen lavede sin vurdering, tog de udgangspunkt i den nyeste rapport, der var blevet udarbejdet i 2008 vedrørende Australiens mulighed for selv at behandle HCB-affaldet. I den forbindelse blev andre oplysninger inddraget i beslutningsgrundlaget - herunder konklusionerne fra 2002 rapporten vedrørende brug af den såkaldte GeoMelt teknologi.

Det er Miljøstyrelsens samlede vurdering, at 2002 rapporten ikke rummer forhold, der ikke er belyst af SIA-rapporten fra 2008.

Den nyeste rapport fra 2008 konkluderede, at der ikke findes egnede anlæg i Australien til at foretage destruktion af HCB-affaldet på en miljømæssig forsvarlig måde.

I øvrigt vil jeg gerne knytte den bemærkning, at i dag hverken findes et GeoMelt eller et GPCR anlæg i Australien.

Der har på det seneste været debat om kvaliteten af det sporingsudstyr, som Orica vil anvende under transporten.

Orica har lavet en helhedsløsning på sporingen, hvor hver enkelt container vil blive sikkert opbevaret under dæk. Herved vil risikoen for at en container kan blive skyllet overbord under transporten være udelukket.

Skibet vil i overensstemmelse med IMO reglerne være udstyret med sporingssystem. Det sikrer, at skibet fremsender sin position.

Desuden vil der under transporten være sikkerhedskonsulenter ombord på skibet. De er uafhængige af kaptajnen, og vil hele tiden vil være i direkte kontakt med Orica via deres egne satellittelefoner.

Hvis ulykken skulle være ude, og skibet forliser, vil skibets nødudstyr muliggøre detaljerede oplysninger om dets position.

Desuden er vurderingen, at selve skibet og dets last at indeholder så meget metal, at de vil kunne spores ved hjælp af sonar og magnetometer [undersøgelsesudstyr der benytter mag-

netisme]. Så sammenholdt med skibets sporing vil der derfor kunne ske en effektiv bjærgning.

Jeg har fuld tillid til Oricas samlede strategi for sikkerhed ved transporten. Strategien har været forelagt Søfartsstyrelsen, som er enige.

Endelig vil jeg gerne erindre om, at hjørnesteinen i, at jeg ikke har intervenseret i Miljøstyrelsens afgørelse er, at importen er miljømæssigt funderet og handler om maksimal reduktion af ressourceanvendelsen og miljøbelastningen globalt set.

Etablering af et nyt anlæg i Australien med henblik på destruktion af HCB-affaldet vil samlet set indebære anvendelse af meget store ressourcer og en dertil knyttet miljøbelastning.

Og det skyldes blandt andet at Australien har valgt en helt anden håndtering af farligt affald, end vi har i Danmark.

Deres struktur er bygget op omkring små specialiserede og højteknologiske anlæg, der ikke kan håndtere dette HCB-affald.

Det skyldes grundlæggende, at selvom Australien er et rigt land og medlem af OECD, så er landet omgivet af fattige lande, som ikke producerer meget farligt affald.

Og selvom Australien modtager farligt affald fra en række lande i regionen, så er de mængder farligt affald der er tale om væsentligt mindre, end de mængder som f.eks. Kommunekemi til daglig har adgang til i vores del af verden.

Et eventuelt nyetableret anlæg i Australien vil derfor vil derfor være nødt til at lukke ned efter at lageret af HCB-affaldet er destrueret. Eller, hvis anlægget ikke lukkes ned, så vil de eksisterende specialiserede anlæg skulle lukkes ned. Og dét vil ikke være miljø- og ressourcemæssigt optimalt.